

РЎЗНОМА
1930 ЙИЛ
12 МАЙДАН
ЧИҚА
БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН ЖУМЎРИЯТИ ИИБ ХАЙЪАТИ НАШРИ

№ 35 (2455)

1992 ЙИЛ 24 МАРТ

СЕШАНБА

НАРХИ: ОБУНАЧИГА 30 ТИЙИН, СОТУВДА 40 ТИЙИН.

Байрам шодийёналари

Мен негадир байрам тушунчасини ҳазм қилолмайман.

Хўп даврлар ўтди-а, байрам деганда, кўчага чиқиб бақариш, ура-уралаш, англашиллар, ишхонадан бериладиган бир-икки кунлик дам тушунилар, кечқурунлари тўйиб-тўйиб истеъмол қилинадиган ноз-неъматлару ичимлик тасаввурни қамрарди. Сийсий қараш асосий нарса эди бу тантаналарда, нафс эса унданда устиворроқ эди ул дабдаларда.

Наврўзнинг йўриғи бош-

қа. У бизнинг тасаввур қолипларимизга сиғмайди.

Ички ишлар вазирлиги биносининг ҳовлисидаги Наврўз тантаналари қуръон тиловати билан бошланди. Мунис ва сеҳрли сўзлар бу масканга нотаниш эди, лекин қалблар-чи, улар бу оҳангни жуда яхши билишади.

Наврўзнинг йўриғи бошқа. Бунда одамларнинг бирлиги, яқинлиги кўчада наъра тортиш билан ифодаланмайди, бунда байрам нафс учун эмас, балки тескари ақида ҳукм суради. Тушун-

маганлар ҳайрон бўлиши аниқ: шартмикин сутка ухламай қозон қўзғалаб чиқиш? Асосийси бу ерда пиширилаётган овқат эмас, балки кишилар қалбидаги бир-бирига талпинишнинг озроқ бўлса-да қондирилиши, озроқ бўлсада янги фасл, ташвишлар ва юмушлар мавсуми бошланиш арасида ҳасратлашиб, кўнгил дардларини ўртоқлашиб, дийдорлашибдир. Бу ерда ҳам шундай бўлди. Насиба опа Рашидова бош-қош бўлиб турган аёллар йигирма тўрт соат мобайнида қозон

қайнатишди. 25 килограмм буғдойдан тайёрланаётган сумалак ҳар бирининг сиғими 50 килограммлик икки та қозонда пиширилди. Холалар мамнун, уларга ташкилий ишларда қарашиб турган Исроилжон ва Ҳамзалар хурсанд дастурхонга тортишди бу неъматни.

Олтмиш килограмм гуручдан ерўчоқдаги қозонда ош дамланди. Табиийлик таъмини унутайсанлар яна қайтадан туйишди уни.

Вазир ўринбосари милиция генерал-майори Рафур Раҳимов сўз олиб, йиғил-

ганларни янги йил билан, байрам билан қутлади.

ИИБ қошидаги ходимларни жисмоний тайёрлаш маркази тарбияланувчиларининг кўргазмали чиқишлари бўлди. Улар ўзлари пухта эгаллаган усуллардан айрим машқлар кўрсатишди. Бу марказда қўл жанги бўйича иттифоқ чемпиони, халқаро классдаги спортчилар ИИБ зобитлари ва уларнинг фарзандларига ўз-ўзини ҳимоя қилиш, қўл жанги усулларини ўргатадилар. Спортчилар намойиш этган маҳорат кўпчиликлари манзур бўлди.

Ички ишлар ходимлари байрамни яхши ўтказишлари, кўнгилдагидек ҳордиқ чиқаришлари учун бир гуруҳ санъаткорлар келишди.

Шерали Жўраевнинг дилбар қўшиқлари кимга ёқмайди, дейсиз, айниқса, у очик ҳаво қўйнида, ўрик гуллари уйғониб, қўшнинг илқ нурлари интиқ заминни илк бор қучаётган бир фаслда айтилса, таърифлаш қийин.

Машҳур қизиқчилар Мирза Холметов, Тўхтамурод Азизовларнинг ичакузди латифаларини бу ердагилар ҳали яна узоқ-узоқ вақтлар эслаб юришлари аниқ.

Дуторчи қизларнинг ашулалари, Нуриддин Хайдаровнинг чиқиши, Юлдуз Усмоновнинг шўх ва мунис овози...

— Юлдуз опа, адашмасам, бу ердаги ҳар бир байрамга келиб турсиз, милиционерларни шунақа ҳурмат қиласизми ёки...

— Ҳайиқасизми демоқчисизда... мен учун эртага форма киядими, бошқа қиладими, фарқи йўқ. Милиционерлар ҳам барча қатори байрам қилишаётган экан, бурчим — хизматга келиб турибман.

Миллийлик энг аввало ички ишлардан қувғин қилинган... У қайтаётган экан, шунча уриниш бўлаётган экан қутлаш керак. Гап сумалакда ҳам, тортилган ошда ҳам, мириқиб олинган ҳордиқда ҳам эмас. Асосийси кўнгилда, асосийси ички ишларнинг халқ томон бориши, шунга ҳаракат қилишида. Уни чеккада туриб тушуниш эса кўп қийин.

Бу тантана ҳали қўл вақт эсланиб юрилса, ажабмас.

Янги йил муборақ, юртошлар!

Исмонил ШОМУРОВ.

СУРАТЛАРДА: Ўзбекистон ИИБ ва «Динамо» уйингоҳидаги байрам шодийёналаридан лавҳалар.
Сураткаш Ҳ. ШОДИЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ЖУМЎРИЯТИ ИИБ ВА ИЧКИ ИШЛАР ИДОРАЛАРИ, БЎЛАКЛАРИ ШАХСИЙ ТАРКИБИГА БУХОРО ВИЛОЯТИ ИИБ ХОДИМЛАРИНИНГ МУРОЖААТИ

Узоқ давом этган танаффусдан сўнг Ўзбекистон ИИБнинг «Постда»-«На посту» рўзномасини — ошкоралик минбарини тиклашга муваффақ бўлди. У қисқа вақт ичида нафақат ички ишлар идоралари ходимларига, балки аҳолининг кенг қатламларига ҳам манзур тушадиган нашрга айланди.

Бироқ қозон нархи, нашриёт ва тарқатиш хизмати харажатлари кескин ошгани муносабатин билан севимли рўзномамиз молиявий касодга учраш ва ёпилиб қолиш хавфи остида турибди.

Бухоро тумани ИИБ ходимлари бирин-

чи бўлиб «Постда»-«На посту» рўзномасини моддий жиҳатдан қувватлаш ташаббуси билан чиқдилар. Бухоро вилояти ИИБ жамоаси бу эзгу ниятга чин дилдан қўшилиб, ходимлар маблағи ҳисобидан рўзномага кўмаклашиб жамғармасига 10 минг сўм ўтказишга қарор қилди. Биз жумҳуриятдаги барча ички ишлар идоралари ходимларини севимли рўзномамизни сақлаб қолиш ҳаракатида фаол иштирок этишга чақирамиз.

[Мурожаат 1992 йил 21 март кунин Бухоро вилояти ИИБ жамоаси йиғилишида қабул қилинган].

ХИЗМАТДАГИ ЯНГИЛИК

Ташмачилар билан кураш борасида Денов шаҳар ИИБ қошидаги кўриқлаш бўлими жамоаси бирмунча ишларни амалга оширди.

1991 йилнинг ўзига 120 дан ошмиш ташмачи ушланиб, 51 кишига халқ суди томонидан 1680 сўм жарима солинган бўлса, 67 кишининг устидан тўпланган материаллар ўртоқлик судларида кўрилиб, улар маъмурий жазога тортилдилар.

Бу йил биз учун кўнгилдагидек ўтмоқда. Чунки маош икки ҳисса ошгани туфайли ходимларнинг ишга муносабати тубдан ўзгарди, тартиб-интизом кучайди, постда ҳушёр туриш, жамоат тартибини сақлаш, ташмачилар билан кураш каби ишлар яхши йўлга қўйилди.

Бўлимимиз жамоаси фуқаролар уйлари ҳам пультага улаб, техника воситаси ёрдамида кўриқламоқда.

Бундан ташқари бир янгилик: кимки узоқ жойлардан юк ёки қимматбаҳо нарса олиб келаётган бўлса, манзилгача кўриқлаб боришни ҳам зиммаларига оламан экан кимки каттароқ тўй-маросим ўтказишни мўлжалласа, ўша ерда жамоат тартибини сақлаш ва техникаларни кўриқлаб туриш кафолатини берамиз. Бунинг учун юк олиб кетаётган корхона раҳбари ёки яқин шахс билан қисқа муддатли шартнома тузиш кифоя.

Олег КЛИЧЕВ, Денов шаҳар ИИБ қошидаги кўриқлаш бўлими ходими милиция капитани.

№
3
(9)

700029. Тошкент
Г. Лопатин кўчаси
1-уй. Ўзбекистон Жум-
хурияти ИИБ «Постда»

савол... акс-садо... танқид... фикр - мулоҳаза... хабар...

Хат-жисмоларни оғанда

Янгилик... миннатдорчилик... шикоят... таклиф...

«МИЛИЦИОНЕР ҲАМ ОДАМ»

Ушбу мақолани ўқигач, қўлимга қалам олишга мажбур бўлдим. Мукаррамхоннинг ёзганлари шундай таъсир қилдики, бежтиёр икки-уч кун тўлқинланиб юрдим. Барча милиционерларнинг аёллари шу кишидай ҳаёт кечиряди. Менинг ҳам ўжайимин ички ишларда ишлайди, турмушимиз шундай.

Бу ерда Мукаррамхон айтмаган дардлар, оғриқлар, ташвишлар, муаммолар ҳам кўп. Милиционер кеча-кундуз халқ ташвиши, юрт осойиши учун қуйиб-пишади, елиб-югуради. Ўз оиласи, болалари, уларнинг тарбияси учун эса вақтлари йўқ. Менинг айтаётганларимни милиция ҳаётини яхши билганларгина англашади, тушунишади. Ташқаридан қараганда, улар ўйнаб-қулиб, кунни бекорчилик билан ўтказётгандек туюлади. Аслида эса ҳамма вақтларини яхши-ёмон, ваҳший кишилар орасида ўтказадилар. Биз эса уйда худодан ўшаларга инсоф тилаб ўтирамиз.

Иқтисод масаласида ҳам камситилган бу ички ишлар ходимлари. Масалан, муаллим ёки врачлар сал ортиқча ишлашса, дарҳол маошига қўшиб тўланади ёки мукофот ёзилади. Буларда эса ундай эмас. Туни бўйи ишлайдими, бошқа қиладими, фарқсиз, қуруқ маошини олаверади. Ёки оддийгина бир қарашда аҳамиятсиз ҳисобланган нарсаси — янги йил совғаларини олайлик. Бошқа ташкилотлар баҳоли қудрат ўз ходимларига у-бу нарсаси улашади, милицияда эса бу ҳам йўқ.

Биз, ички ишлар ходимларининг турмуш ўртоқларини истаги шулки, милиционерларнинг ҳам иш режимлари бир қўриб чиқилса, улар ҳам барчага ўхшаб ишлашса.

Раҳбарлар бизларнинг истакларимизни ҳам ҳисобга олар, деб Мукаррамхоннинг дардли дугонаси МУҲТАРАМ.

Охунбобоев тумани.

Уша кунни овқат қилиб тургандим, онам қутидан газеталарни келтириб қолди. «Постда» рўзномасида чоп этилган ушбу мақола диққат-эътиборимни тортди. Аниқлашга ўқиб чиқдим. Лекин Мукаррамхоннинг куйинганларича бор. Мен ҳам милиционерларнинг онлави аҳволидан хабардорман. Бир вақтлар дадам ички ишларда ишлаган, энди акам. Ҳозир у киши нафақададир.

Онам бечора ёшлигимизда худди Мукаррамхон опадек азоб чеккан, мана улғайдик, энди у кишига суянчиқ ва ҳамфикримиз. Агар Мукаррамхон опа ҳам сабр қилсалар, фарзандларининг роҳатини кўрадилар бир кун.

Мукаррамхон опанинг айрим гапларига қўшилмадим. У киши қизларни милиционер йигитлардан совутмоқчи. Агар бу мақолани менинг бўлғуси келиноним ўқиса нима бўлади? Турган гапни айниди-қолади. Умид қиламанки, аввало бўлғуси келиноним бу газетани ўқимаган, ўқиган бўлса, айтиб қўймоқчи эдим: ҳамма ишни сизга ташлаб қўймаймиз.

Сабоҳат ҲАЙДАРОВА,
Қирғай тумани.

ХУРСАНДМАН

Милиция сержанти Неъматилла Орипов Қирғули тумани ИИБда ДАН инспектори бўлиб ишлайди. Бу киши менинг поччам. Опам Дилоромхон икковлари бир-бирларини қаттиқ ҳурмат қилишади. Шириндан-ширин уч нафар фарзандлари бор. Уларнинг оиласига ҳамма ҳавас қилади.

Тўғриси айтганда, поччамни ўз туғишган акамдек яхши кўраман. Хизматда бошқа ўртоқлари, раҳбарлари ҳам қадрлашади. Бундан фахрланаман. Яқинда Неъматилла акам менга: «Талабалар шаҳарчасидаги нохуш воқеалар ҳақида эшитдингиз. Шунанга тўполонларга қўшилманг асло. Бошқа милиция ходимлари ҳам менга ўхшаш», — деб насиҳат қилдилар.

Аваллари бу ҳақда ўйламаган эканман. Чиндан ҳам эгнига форма кийган барча йигитлар менга ўхшаган талабаларнинг акалари, поччалари. Уларнинг хизмату бурчлари моҳиятини тўғри тушунишимиз керак. Ҳурматини жойига қўйиб, мумкин қадар ёрдам беришимиз лозим.

Ғуломжон МАДУМАРОВ,
Фарғонадаги политехника олий билимгоҳи 2-босқичи толиби.

Ароқ ичдим, сафо қилдим,
Ўз-ўзимга жафо қилдим...
Қуранбой ОТАЕВ чизган расм.

ҚУТЛАЙМИЗ

Хонадонимиз устуни Шокир Ғафуров қарийб 20 йилдан бери Учқудуқ шаҳар ИИБда хизмат қилиб келмоқда. 26 март кунини уларнинг туғилган кунлари.

Биз севимли рўзномамиз орқали у кишини табриклаб, узоқ умр, соғлиқ, болалари бошига соябон бўлишларини тилаймиз.

Фарзандлари Шухрат, Шерали, Феруза, рафиқаси Саодат Ғафурова.

ТАҲРИРИЯТДАН: рўзномамизга самимий дил сўзлари битилган табрик хатлари кўплаб келмоқда. Таҳририят шу мазмундаги мактубларни нақд пулга ёки пул ўтказиш шарти билан чоп этиб боради.

Самарқанд вилоятидаги Жомбой туманининг марказий кутубхонасида катта участка вакили милиция майори Анорбой Сафаров тез-тез бўлиб туради. Қонунчиликка оид китоблар ва бадний асарлар унинг жонидили.

СУРАТДА: кутубхоначи Юлдузхон Солнева китобсаварларга хизмат кўрсатмоқда.

Нишон МЕЛИЕВ олган сурат.

ХИЖОЛАТДАМАН

Ҳурматли муҳарририят!

Сизларнинг бевосита аравашувингиз натижасида ўтган йилнинг 30 сентябрида йўқолган машинамиз шу йилнинг 16 январь кунини топилди. Илтимосимни эътиборсиз қолдирмаганингиз учун сизларга оилаларимиз номидан чуқур миннатдорчилик билдирармиз.

Ўзим асли фарғоналикман. Самарқанд шаҳрида таҳсил

олаётиман. Машинам топилгандан сўнг, ўша заҳотиёқ сизларга мактуб ёзган эдим. Лекин хотирам панд бериб, хат жўнатилмай қолди. «Ишим битди... лойдан ўтди» деган иборани эслаб, минг хижолат бўлдим. Ҳечдан кўра кеч, деганларидан яна бир бор миннатдорчилигини қабул этинг.

М. ТҲҲИЕВ,
Самарқанд.

МИНГ РАҲМАТ!

Шу йилнинг 19 февралда тахминан соат 19.30 ларда йўлда машинам бузилиб қолди. Ҳарчанд уринмай, уни юргизолмадим. Нима қиларимни билмай турсам, уч киши яқинлашди. Улар машинани итариб ўт олдириш лозимлигини айтишди.

Нотаниш кишиларнинг уриниши бефойда чиқди. Шунда уларнинг ёши каттароғи:

— Келинг, рулга мен ўтира қолай, — деди.

Мен рози бўлдим. Машинани бироз суришимиз билан у

юриб кетди. Аммо рулга ўтирган киши тезлигини оширдую, тўхтамай кўздан йўқолди.

Мен муттаҳамларга йўлқанимни сездим. Дарров бу ҳақда милицияга хабар бердим. Наманган шаҳар ИИБ ходимлари тунги соат бирларга яқин уловимни асл ҳолатда менга қайтардилар. Уларга минг раҳмат. Миннатдорчилигимни рўзномангиз орқали шаҳар ИИБ ходимларига етказишимизни сўраб.

Аҳмаджон МАМАШАРИПОВ.

Номини ўзгартириш ҳақидаги кўпгина таклиф ва истақларни рўзнома саҳифаларида ёритдилярингиз. Мен ҳам оддий бир мухлис сифатида ўз фикр - мулоҳазаларимни баён қилмоқчи эдим.

Истагим, рўзнома ўзбекона ном олса. У

роитда эл билан келишиб, бир-биримизни тушуниб ҳаракат қилмасак, оғир оқибатлар келиб чиқиши мумкин. Бизнинг хизматимизни халққа, халқнинг хоҳишини бизга етказиб турадиган нарсаси шу рўзномадир. Шунинг учун

ТАНЛАБ ОЛАРСИЗ

кунни кун, тунни тун демас хизмат қилётган милиционерларнинг машаққатлари билан халқни таништирмоқда. Оғир дамларда уларнинг ҳамдёрди бўлмоқда.

Бизнинг хизматимизни халқ баҳолайди, халқ ёрдамсиз бирор иш қилишимиз мушкул. Айниқса, бугунги оғир ша-

ҳам унинг номини халқчилроқ қилсак. Бу борада қуйидаги таклифларни киритардим: «Изқувар», «Жасур», «Бурч ва ҳаёт», «Бурч», «Халқ посбони».

Ушбу номлардан маъқул тушганини танлаб оларсизлар.

Муҳаммадjon
БАРНОЕВ.

АЙТИШЛАРИЧА...

Маълумки, жиноятчилик кундан-кунга турлашиб, ўсиб бормоқда. Рўзнома ҳам бу ҳақда ранг-баранг материаллар берапти. Унда ёритилган айрим қотилликларни ўқиганда, кўпчиликнинг баданидан совуқ тер чиқиб кетади. Бунчалар ваҳший бўлмаса бу қотиллар. Уларнинг аслини суриштиридан бўлсангиз, албатта, муқаддам судланган бўлиб чиқади. Ўғриликлар ҳақида ҳам деярли шундай дейиш мумкин.

Айтишларича, илгарилари кимни қотиллик қилса боши, ўғрилик қилса қўллари кесилар, фоҳишалар сазойи қи-

лилар экан, бунинг устига ҳозиргидек суд залларида эмас, халқ кўзи ўнгиди.

Бугунги кунда қамоқдан ҳеч қўрқмай қолган жиноятчилар ҳақида эшитарканман, ўйланиб қоламан-да. Уша жазоларни қўллаш вақти келмадимикини! Ҳозир қанчадан-қанча бегуноҳ кишилар «профессионал-лашшиб» кетган ўғрилар, қотиллар жабридан азизат чекамқдалар, жон бермоқдалар. Шунинг ўрнига ўша ваҳшийларнинг боши кесилса, қўли чопилса яхши эмасми!

ШОКИР,
Бухоро вилояти.

АВВАЛ

ЧИНИҚИШСИН

Иш вақтим тугаб, уйга қайтаётгандим. Йўлда турсам, «КАМАЗ» белгили юк машинаси келиб тўхтади. Йўл-ўлакка ҳайдовчи билан танишиб олдим. У кишининг исми Ибодулла ака бўлиб, Қўшқўпир тумани автокорхонасида ишларканлар.

Гап-гапга улашиб, мавзунимиз ДАН ходимлари фаолиятига бурилди.

— Ёшим ҳам ўтиб қолди, — дедилар Ибодулла ака. — Ёшимни танибманки, машина рулини бошқараман. Доимо йўлдаман. Шу боис автоинспекторлар билан кўп мулоқотда бўламан. Тўғри, бу соҳада касбига меҳр қўйган, ҳайдовчининг ҳурматини жойига қўйиб муомала қиладиган танишларим кўп. Уларга ҳурматим баланд. Аммо кечагина ҳарбий хизматдан қайтиб, солдат погонини милицияникига алмаштириб олганлар ҳам учраб туради. Сафарга чиқиш олдин шундайларга йўлқитрма, деб яратганга илтижо қиламан. Чунки бу тоифадагилар аксарият ҳолларда ҳаётий тажрибалари етарли бўлмаганлиги учун калондимоғлик қилишади. Ўттиз йиллаб машина бошқариб, бирор марта қондани бузмаган бўлсангиз ҳам, айтилиқ, гувоҳномани унутиб уйда қолдирган бўлсангиз, жарима солишади. Ахир, яхши отга бир қамчи, деган халқ нақли бежиз айтилмаган. Шу пайтда: «Ака, гувоҳномани доимо ёнингизда олиб юринг-да», — дейишса, унинг таъсири шахсан мен учун ҳар қандай жазодан кучлироқ туюлади.

Ибодулла аканинг фикрига қўшилмай иложим йўқ. Нафақат ДАН, балки милициянинг бошқа соҳаларига ёшларни ишта қабул қилаётганда ҳам шовилмаслик керак. Майли, улар камиди беш йил халқ хўжалигининг бошқа жабҳаларида тер тўкишсин, чиниқишсин. Шундагина фуқаролар билан муомала қилиш маданиятини эгаллаган ҳақиқий тинчлик посбони бўлиб етишадилар. Қондабузар ҳайдовчи билангина эмас, ашаддий жиноятчи билан учрашганда ҳам ўзларини йўқотиб қўймайдиган даражада тажриба тўплайдилар. Шундай йигитлар омади чопиб раҳбарлик лавозимига кўтарилса, фуқароларнинг ҳам, қўлостидидаги ходимларнинг ҳам қадрига етадиган бошлиқ бўлишади.

Саъдулло БОБО.

БУРРОЛИК СИРИ

Қарши шаҳар ИИБ милиция ходимлари «Меҳнат» стадиони ёнида хизмат бурчларини ўтаб юришганди. Маст ҳолда ўтган-кетгани бўлаб сўкаётган Б. Шамсиев уларнинг диққатини тортди.

Лекин милиционерларни кўрсада озги зўрнинг ҳовури босилмади. Уларнинг талабларига қўполлик қилиб, ҳақ-ҳуқуқларини рўқча қила кетди. Сал бўлмаса БМТга шикоят қиларди-я. Аммо ИИБга келтирилди-ю, тинтув чоғида нафаси ичига тушиб, тилини ютиб юборди.

Сабаби унинг ёнидан 5,2 грамм марихуана топилди. Тилини бурро қилган тилсим фаш этилди.

Нур БАДИА.

ТЕРИ ЁРДАМ БЕРДИ

Эрталаб туман ИИБ набатчилик қисмига ранглар оқарган аҳволда Робот қишлоғида яшовчи Ҳотамжон ака Юнусов йўқолган сигирларини топишда ёрдам беришларини сўраб келди.

Бир қанча кузатув ва тахминлардан сўнг шу қишлоққа тез-тез меҳмондорчиликка ташриф буюрувчи кувасойлик О. Б. гумондор сифатида ушланиб, олиб берилган тергов давомида ҳаммаси аниқланди. У ҳақиқатан ҳам 4 декабрга ўтар кечаси Ҳотамжон аканинг уйида ҳеч ким йўқлигидан фойдаланади. Ҳовлининг орқа эшигидан киради ва сигирни ечиб, Хонобод сойининг ёнидаги йўл билан етаклайди. Энгелс номли жамоа хўжалиги ҳудудда жойлашган 2-қушхонага олиб келади. Қассобларга акаси тўй қилаётганлигини, пулга эбриқиб қолганлигини айтади.

Лақа тушган қассоб кўп ўйлаб ўтирмасдан жониворнинг бўғзига пичоқ тортиб юборди. Ва адашганини кейин англади. Сигир бўғоз эди.

Мол қалла-туғидан ташқари 177 кило гўшт қилди. Меҳнатсиз енгил-елпи йўллар билан пул топиш илминини жуда юрган О. Б. гўштининг ҳар килограммининг 20 сўмдан сотиб юборди. Беш-олти соатда 3340 сўмга ишлаган текинхўрнинг қувончи узоққа бормади.

Ушбу жиноятни очишда узоқ йиллардан буён туман ИИБ ЖКБда катта операвкил ва-эфасида ишлаб келаётган милиция, майори Маъмуржон Жамоловнинг тажрибаси жуда қўл келди.

Тўн билан майдалаб ёққа ёлғир изларни йўқотиб юборган эди. Маъмуржон Жамолов сигирнинг эгаси билан Энгелс номли жамоа хўжалиги ҳудудда жойлашган 2-қушхонага боринди, тузлаб, тахлаб қўйилган териларни бирма-бир кўздан ўтказишди. Ҳотамжон ака қизил-ола сигирининг терисини таниб қолгани жиноятнинг очиқлигига катта ёрдам берди.

Одилжон ИСРОИЛОВ,
Раҳимжон РАҲИМОВ,
Қува тумани.

— Ўзингизни қўлга олинганда, нима бўлганини бир бошидан тушунтириб гапиринг, — деди Поп тумани ИИБ оператив навбатчиси қаршисида мунгайиб ўтирган йигитчага ачиниш билан қараб.

1969 йилда туғилган, тумандаги умумий овқатланиш корхонасида ошпаз бўлиб ишлайдиган Илҳом Долиев бошига тушган кўргуликни яна бир марта такрорлади. Лекин бу сафар пойинтар-сойинтар тарзда эмас, ўзини анча босиб олган ҳолда гапира кетди.

— Халқобод қўргонида-яшаймиз. Аёлим ҳозир касалхонада. Ўғлимиз 2 сентябрь кuni кечки соат олтиларда уйдан чиқиб кетганича қайтиб келмади. Ҳали бунинг онаси билмайди, илтимос, ёрдам беринглар.

— Боланинг исми-шарифи нима, қачон туғилган?

— Ўролов Сардор, 1987 йилда туғилган.

— Фамилияси...

— Ҳа, у хотинининг ўғли.

Милиция учун кимнинг ўғли эканлиги аҳамиятсиз, нима бўлганда ҳам, инсон бедарак кетган. Қидирув ишлари бошлаб юборилди. Аммо бирор натижа чиқарвермади. Ниҳоят оператив гуруҳ, аъзоларини бир нарсаси — ўғай отанинг дард-ҳасратидаги ясамалик шубҳага солди. Улар кўзидан жолалар оқсада, юраги тош қотган Илҳом Долиевни чуқурроқ ўрганишга қарор қилишди.

Ҳа, янглишмаган эканлар.

... Ота-онаси Илҳомни ҳарбий хизматдан қайтиб келишини сабрсизлик билан кутишди. Ўғиллари остона ҳатлаши билан уйлантириб қўймоқчи эдилар. Фарзанд ўстирган ҳамма ота-оналар каби уларнинг ҳам орзу-умидлари бисёр эди.

Ниҳоят, ўғил мусофир юртлардан қайтди. Аммо

БЕДАРАК ЙЎҚОЛГАННИНГ ТАҚДИРИ

ота-оқанинг қувончи узоққа чўзилмади. Чунки Илҳом уларнинг йўриғига юришни ҳаёлига ҳам келтирмади. Минг тавалло қилишмасин, ўз билганидан қолмади. Халқобод қўргонидаги 14-уйнинг 7-хонадонидан яшовчи Ўлмас-ой исмли аёл унинг юрагидан «урганди».

«Кўзингни оч, болам, у сенинг тенгинг эмас, ахир, ўзингдан ўн ёш катта!» — деб чирқиллади она.

«Қолаверса, кўзга кўриниб қолган ўғли бор экан, қаллангни ишлатсанг бўлмайди!» — деб бўғилди ота.

Аммо бу гаплар Илҳомга чивин қаққанчалик таъсир қилмади.

Начора, маҳалла-қўйда

ота-онаси бош кўтариб юролмайдиган бўлишди. Ер ёрилмади уларни ютиб юбормади. Илҳом туғилгандан бери папалаб-авайлаб келаётган оппоқ орзу-умидлари ер билан битта бўлди.

Илҳом эса «ўзи суйган ошини ича бошлади». Тўғри, дастлаб муносабатлари яхши эди, бинойидек бир-бирларига меҳр кўрсатишди. Аммо ҳар иккиси ҳам ўрталаридаги муҳаббатга ўхшаб кўринган ҳиссиёт ҳақиқий севги эмас, ўткинчи бир туйғу эканлигини сезмасди. Қолаверса, бу туйғунинг умри ниҳоят даражада қисқа экан. Бора-бора арзимаган нарсалар ҳам катта-катта жанжалларни келтириб чиқа-

раверди. Илҳом ошпаз бўлиб ишлайди, бошқача қилиб айтганда, пичоғи мой устида. Аммо эр-хотинни боғлаб турадиган ип — муҳаббат бўлмаса, бариси бекор экан.

1991 йилнинг август ойи охирида Ўлмасой хасталаниб, касалхонага ётишга мажбур бўлди. Сардор эса ўғай ота қўлида қолди.

2 сентябрь кuni ўғай ота оёғида туролмайдиган даражада маст эди. Сардор ҳеч нарсаси ақли етмас, ўйинчоқлари билан овора. Ҳазаб, нафрат тўла уйда икковидан бошқа бирор тиррик жон йўқ. Бу Илҳомга қўл келди. Беш ёшли бола-кайни шартта кўтариб, ичкари хонага олиб кирди. Кейин... сўйилётган ҳўкиздек пишқириб, ўзининг ҳайвоний ҳирсини қондирди. Бир оз ўзига келгач, нақадар тубанликка кетганини, нақадар ифлосликка қўл урганини ҳис қилдимийўқми — билмаймиз-у, ҳар ҳолда жиноятини яширмоқчи бўлди. Хўрланган бўлсада, ҳали томирларида қон оқаётган, ҳушидан кетган бўлсада, зўрға-зўрға нафас олаётган нозик вужуднинг умрига нуқта қўйди. Сўнгра чойшабага ўраб, жомадонга жойлади. Кечаси соат тўртларда болалар аравачасида шу ҳудуддан оқиб ўтадиган Шимолий Фарғона каналига ташлаб юборди. Икки кун ўтгач, ўзини жабрланган қилиб кўрсатиб, оҳ-воҳ чекиб, милиция бўлимига кириб борди.

Лекин сохта кўз ёшлар билан изқуварларни чалғитолмади. Мараз барча қилминини тан олди, Сардорнинг жасадини каналга ташлаб юборган жойини кўрсатди. Ўша ердан бегуноҳ гўдакнинг бир пой оёқ кийими топилиди. Орадан бир ҳафта ўтгач, каналнинг қўйи оқимидан — Пунган қишлоғи ёнидан шишиб кетган мурда ҳам чиқариб олинди.

Ислом ХУДОЕР.

«ҚҰРИҚЛАШ» БИРЛАШМАСИ БУЛАКЛАРИДА

ТЕКИН ТЕШИБ ЧИҚАДИ

...Шаҳар нон заводига кишилар изма-из кириб чиқиб турибдилар. Уйига қайтаётганларни зийраклик билан кузатаётган соқчи К. Бердиевнинг диққатини қўйнига нимадир яшириб, атрофга аланглаб кетаётган йигит тортди:

— Кечирасиз, оғайни, қўйингиздагини кўрсан бўладими?

Кутилмаганда рўпарасида пайдо бўлган соқчининг кўрган йигит доғдираб қолди.

— М... мен озроқ нон олган эдим, — деди у бошини қуйи эгар экан тугилиб. Бунга қадар ҳам Б. Утагановнинг заводдан нон ўтариб кетаётганлиги аниқланган. Афсуски, унга ўхшаш ташмачилар бу ерда кўплаб топилиди. Ўша кuni З. Ахроров, Ю. Белялов, И. Нормуродова, Т. Рихсибоев кабилар нон ва нон маҳсулотларини илм-жамияда ўғрилатганларида тузоққа илиндилар.

Давлат мулкига кўз олайтирган жимсалар бошқа ишлаб чиқариш корхоналарида ҳам учрайди. Мана, масалан, сут заводини олайлик. Биргина

январь ойининг ўзиде бу ерда тўрт нафар ташмачи қўлга тушди.

Гулистон тижув ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳам ойини бенарвон урадиганлар учраб туради. М. Зиёева, С. Ҳотамова, Х. Чиниқуллова, Р. Пардаева, Т. Мамарасуллова каби олғирлар эгри қилмишлари учун тегишли жазоларини олдилар.

Шаҳар умумий овқатланиш корхонасига қарашли қандозат маҳсулотлари тайёрлаш цехи ишчилари Г. Асқарова ҳамда З. Гатиналар бир килограмм повидло, икки килограмм ун, бир килограмм қанд ва тухумни мушукдек пусиб, оҳиста олиб кетишганда қўлга тушишди. Қингир «ўли» кимсаларнинг сохта йиғилари иш бермади. Улар тегишли жарималар билан «сийландилар».

Тожибой ҚҰЧҚОРОВ,
Гулистон шаҳар ИИБ қошидаги қўриқлаш бўлими бошлиғи милиция майори.
Анорбой НОРҚУЛОВ,
«Постда»нинг жамоатчи муҳбири.

Хонқа тумани ИИБ қошидаги қўриқлаш бўлими ходимлари зиммага юклатилган вазибаларин адо этиш йўлида сийқидилан хизмат қилишмоқда.

СУРАТЛАРДА: бўлим бошлиғи милиция майори С. Тўхтаев қўлга олинш гуруҳи милиционерларидан Ш. Матин

мов, Қ. Отажонов ва МСП оператори О. Қўчқоровалар билан; бўлимида командири Б. Саъдуллаев 28 йиллик тажрибага эга.

Суратчи Саъдулло БОБО.

ҚИСКА САТРЛАРДА УРГУТ

КЎКНОРИ САВДОСИ

«Ургут» жамоа хўжалиги ҳудудда номаълум йиғилар пайдо бўлди. Тоғ қишлоқларида бегона «ҚамАЗ»нинг юриши, албатта, шубҳали. Участка вакили Фазлиддин Сарваров меҳмонларнинг ҳужжатларини кўрса, бири Самарқанд, иккинчиси Кармана шаҳрида яшаркан. Бу юртларда уларнинг кучуги адашганими, деган савол туғилиши табиий. Адашмаган экан... Улардан кўкнори пичоғи ва қорадорни топилиди.

Жиноий иш қўзғатилди.

ФОЙДА

Ургут шахрилик О. С. исмли шахс «Степной» шоколадини устама нарҳда пуллаётганда, милиция майори Равшан Маҳмудов, милиция катта лейтенанти Амин Низомов томонидан тутиб келтирилди. У 31 килограмм шоколад сотиб, 153 сўм фойда кўрибди.

ИШҚИБОЗ

Ким кўп, бу дунёда романтик ва романтика ишқибозлари кўп. «Москва» жамоа хўжалигида яшовчи Аслиддин ҳам шундай ишқибозлардан бири уриб кетди. Лекин бу бошқачароқ «Романтик» (магнитофон) илхосманди экан. Ўғрининг изига тушилди.

Ақтам ЭЛМУРОДОВ,
милиция майори.

СЎРАГАН ЭДИНГИЗ

КЎРИБ ЧИҚИЛМОҚДА

Ўзбекистон Жумҳурияти ички ишлар вазирлигига Жиззах вилоятининг Зарбдор туманида яшовчи Н. Сулаймонов ва Самарқанд шаҳрида истиқомат қилувчи У. Аслидиновлардан хат тушди. Улар штатсиз милиция ходимлари ҳамда кўнгилли халқ дружиначиларига бериладиган ҳуқуқ ва имтиёзларга изоҳ беришни сўраганлар.

Берилган саволларга ички ишлар вазирлиги ҳуқуқбузарлигининг олдини олиш бошқармаси бошлиғи милиция подполковниги Қажрамон Ҳайитматович Назаров жавоб беради.

Штатсиз милиция ходимлари ва кўнгилли халқ дружиначилари (КХД) сафига қабул қилиш фуқароларнинг ўз хоҳишига мувофиқ олиб борилади. Уларга қўйиладиган талаблар етарли даражада жиддийдир.

18 ёшга тўлган фуқаролар штатсиз милиция ходимлари ва кўнгилли халқ дружиначилари бўлиши мумкин. Жамоат тартибини сақлашда иштирок этишга бел боғлаган фуқаролар ишбилармон, маънавий жиҳатдан етук ва ўз олдига қўйилган вазифани бажара оладиган бўлишлари керак.

Штатсиз милиция ходимлари, КХД аъзолари билан ишни жиноят қидирув, иқтисодий жиноятчилик билан кураш ходимлари, милиция участка вакиллари ва бошқа милиция ходимлари олиб борилади.

Улар милиция ходимларига юкланган кенг миқёсдаги ишларга жалб қилинади. Содир қилинган жиноятни очишда, жиноятчиларни ушлашда, фуқароларнинг аризасини ва илтимосларини кўриб чиқишда, оммавий тадбирлар ўтказиладиган вақтда жамоат тартибини сақлашда, йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлашда қатнашадилар.

Штатсиз милиция ходимлари ва КХД аъзолари қўйидаги ҳуқуқларга эга:

— фуқаролардан белгиланган жамоат тартибини бузмаслик ва ҳуқуқбузарлик қилмасликни талаб қилиш;

— ҳуқуқбузарлик қилинганлиги ёки шунга алоқадор ҳолатларни аниқлаш учун жамоат тартибини бузувчиларнинг шахсини белгилаб олиш зарур бўлган тақдирда, улардан паспорт ёки ўз шахсини тасдиқловчи бошқа ҳужжатлар кўрсатишни талаб қилиш;

— ҳуқуқбузарлик қилган шахсларга нисбатан бошқа таъсир кўрсатиш чоралари қолмаганда, ички ишлар бўлимига олиб келиш.

Жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчилик билан курашда фаол иштирок этган штатсиз милиция хо-

димлари, КХД аъзолари ички ишлар идоралари бошлиғи томонидан қимматбаҳо совғалар, пул мукофотлари, фахрий ёрлиқлар, алоҳида хизмат кўрсатганлар ҳукумат мукофотлари билан тақдирланиши мумкин.

Жиноятчилик ва тартиббузарлик билан курашда милиция штатсиз ходимлари билан биргаликда кўнгилли халқ дружиначиларининг тутган ўрни ҳам алоҳида аҳамиятга эга. Уларнинг ишини ташкил қилишда қийинчиликлар ва муаммолар мавжуд. Айниқса, махсус қарор билан меҳнат таътилларида қўшиб бериладиган уч кунлик дам олиш имтиёзлари бекор қилингандан сўнг аҳвол янада мураккаблашди.

Лекин шунга қарамасдан жумҳурият бўйича кейинги йиллар ичида биринчилар қатори Фарғона шаҳрида ва Сирдарё вилоятининг Оқолтин туманида кўнгилли халқ дружиначилари бирлашуви ташкил қилинди. Бирлашув корхона, ташкилот, муассасалардан тушган маблағ ҳисобига ташкил қилинди. Жамғармадаги тўпланган пул кўнгилли халқ дружиначиларига моддий ёрдам ва маош сифатида берилади.

1990-1991 йилларда Бухоро, Тошкент ва Хоразм вилоятларидаги айрим туманларда кўнгилли халқ дружиначиларининг тунда иши жонлантирилди. Масалан, Бекободдаги беғараз ёрдамчилар милиция ходимлари билан биргаликда Бекобод металлургия комбинати атрофидаги кўча ва маҳаллаларда навбатчилик қиладилар. Натижа эса чакки эмас.

Ҳозирги кунда 360 мингдан ортиқ кўнгилли халқ дружиначилари ва 12 мингдан ортиқ штатсиз милиция ходимлари бор. 1991 йил мобайнида уларнинг ёрдами билан мингдан ортиқ жиноятлар очилди ва 16 мингдан ортиқ шахс содир қилган тартиббузарликлари учун ички ишлар идораларига олиб келинди.

Афсуски, шу вақтгача қонунчилигимизда штатсиз милиция ходимлари ва кўнгилли халқ дружиначилари билан боғлиқ бўлган баъзи муаммолар ўз ечимини топмапти.

Улар ўз бурчларини бажаришда келиб чиққан моддий ва маънавий зарарни қоплаш, шаҳар ва шаҳар чеккасида қатнайдиган жамоат уловидан имтиёзли равишда фойдаланиш масалалари ҳал қилинмаган.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистон Жумҳурияти ички ишлар вазирлигида штатсиз милиция ходимларига ва кўнгилли халқ дружиначиларига бериладиган имтиёзлар қайта кўриб чиқилмоқда.

Яқинда Қашқадарё вилоятининг Уल्याнов туманида сафарда бўлиб қайтгандим. Хизмат юзасидан туман ички ишлар бўлимида бўлиб, улар олиб бораётган ишлар хусусида суҳбатлашдим. Суҳбатдошим ИИБ бошлиғининг оператив ишлар бўйича ўринбосари, милиция майори Анвар Галиев одатдаги кунлардан бирида рўй берган жиноий иш тўғрисида гапириб берди.

— Кейинги пайтларда моддий жиҳатдан қашшоқлашиб бораётганимиз маънавий турмушимизга ҳам салбий таъсирини кўрсатапти. Лекин бу турли хил жиноятларнинг сонини ошиб бораётганига сабаб бўла олмайди. Чунки ўзбек халқи бугунги кундан ҳам оғир дақиқаларни бошидан кечирган-ку. Аммо бу қийинчиликлар халқимизни қинғир йўлдан юришга мажбур қила олмаган эди.

Хўш, бугунчи? Халқимиз ва маданиятимиз тарихини билмаслигимиз ёшларимизни имон-эътиқоддан, меҳр-оқибатдан анча йироқ бўлиб ўсишига олиб келди.

Мана, оддий бир мисол. 1974 йилда туғилган Ислон Бобоқулов ва 1965 йилда туғилган Асрор Расулов шерикликда трактор ўғрилашган. Бирини ўн саккиз, иккинчисини эса 27 ёшда. Аниқки, А. Расулов ёш йигитни (эндиғина 11-синфни тугатган) йўлдан урган.

Воқеа бундай бўлган.

Шу йилнинг 20 январь куни Хўжаназар Хидиров «МТЗ-80» тракторини саройдан олиб чиқиб, (номаълум сабабларга кўра) ҳаммом яқинида қолдиради-ю, уйига кириб кетади.

Кечаси соат ўн бирларда трактор иссиз йўқолган.

Туман ИИБда милиция катта лейтенанти Муҳиддин Қурбонов бошчилигида гуруҳ тузилиб, унда Рустам Усмонов, Ҳаким Жўраев, Говсиддин Каримов иш олиб боришган. Гумон остига олинганлар сўроқ қилинган. Бироқ ҳеч ким ўғриликни бўйнига олмади.

Шу иш юзасидан гуруҳдаги милиция ходимларидан Р. Усмонов, Ҳ. Жўраевлар шубҳали шахслардан бирининг таниши — Самарқанд вилоятининг Нарпай туманидаги Беклар қишлоғида яшовчи Собир

га юрмалар, қунт ва сабр-бардош билан илм ўрганиб, яхшиликни ҳеч ким унутмайди, қинғир ишнинг қийини эса, албатта, бир кунмас-бир кун чиқади.

Анвар ака жуда тўғри айтдилар. Бугунги кунда мактабларда, ўрта махсус, қолаверса, олий ўқув юрларида ўқитиш услуби эскирди. Ҳали-ҳануз 50-60 йиллар дастури бўйича сабоқ берилаётган. Сийқаси чиққан гаплар, баландпарвоз шиорлардан болалар ҳам зериктишган. Шунинг учун таълим-тарбия соҳасидаги мутахассислар бу масалага жиддийроқ ёнда-

ҚИНҒИР ИШНИНГ ҚИЙИҒИ ЧИҚДИ, АММО ИЛДИЗИ ҚАЙДА?

Файзиевниқига бориб кўришадикки, ... трактор ўша ерда.

Жиноий иш қўзғатилган. Жиноятчилар ҳам, унга ҳайрихоҳ бўлганлар ҳам қонун олдида жавоб берадилар, албатта. Қинғир ишнинг қийини қирқ йилдан кейин чиқади. Аммо бизни ўйлантираётган нарсаси бошқа — ўғриликнинг илдизи қаерда? Яна бир бор таъкидлашни истардим, иқтисодий қийинчиликлар туфайли ҳар доим ўғрилик, талончилик рўй бермапти. Аксинча, ёшларимиз на ишга, на ўқишга бўйин эгадилар. Ота-боболаримиз, аждодларимиз каби ўқиниш, жаҳонга танилган алломалар бўлишни исташмайди. Очиги, тарихимиздан ва ўтмиш маданиятимиздан мутлақо беҳабарлар.

Бугунги ёшларимизга бирдан-бир тилагим: ёмон йўл-

шишса, жуда соз бўларди.

Алишер Навоий, Мирзо Улуғбек, Ибн Сино, имом Бухорийлар авлоди бўлмиш бугунги ёшларимиз: «Бизни саводсиз, маданиятсиз», — дейишмоқда. Бундай иғво-уйдирмаларга ишонмаслик керак. Ишонмаслик учун эса тарихни ўрганиш керак. Бизга тухмат қилаётганларнинг ота-боболари Туркистонга тан бериб қўйишган.

1912 йили А. И. Добро-смислов «Ташкент в прошлом и настоящем» номли китобида ўша йилларда Эски шаҳарнинг ўзида ўттиз бешта китоб дўкони, китоб расталари борлигини, шарқ тилларида китоблар сотилганини ёзади.

Биринчи навбатда илм ўрганишни барча ёшларимиз тушуниб етишсагина, жиноятлар соғи ўз-ўзидан камайса керак.

Мирза РАҲИМ. журналист.

СОАТ МИЛЛАРИНИ СУРМАЙМИЗ

Россия давлат стандарти 29 мартга ўтар кечаси Россияда ёзги соат жорий этилишини эълон қилди. Шу муносабат билан эслатиб ўтмоқчимиз: россияликлар 19 январь куни соат миллиларини бир соат олдинга суриб, «декрет» вақти деб аталган вақтга ўтган эдилар.

Республика давлат стандарт бошқармасида ЎзА муҳбирига хабар қилишларича, Ўзбекистонда ёзги вақтга ўтиш мақсадга мувофиқ эмас, деб ҳисобланмоқда. Ўзбекистоннинг бутун ҳудуди бешинчи соат минтақасида жойлашган, шу сабабли вақт ҳисобини минтақа вақтида қолдириш қулайроқ.

Бинобарин, биз соат миллиларини сурмаймиз. Москва билан Ўзбекистон ўртасида вақт тафовутига келганда, 29 мартдан бошлаб орадаги фарқ бир соат бўлади. Шу кунни собиқ Иттифок пойтахтига тайёрадан йўлга чиқадиган кишилар шу ҳолатни эътиборга олишлари керак.

ЭЪЛОН

Электр сими ўтказиш бўйича қилинадиган ишларни сифатли ва арзонга бажараман. Ишн тушганлар кеч соат 18 дан сўнг 76-01-39 рақамли телефон орқали мен билан боғланишлари мумкин.

Участка вакилларининг бир-бирлари билан чақчақлашиб ўтирган пайтлари камдан-кам бўлади. Юрт ташвиши, халқ хизмати уларни бунга қўймайди. Шунга қарамадан онда-сонда ҳар хил йиғилишлардан сўнг муаммо ва ютуқлар ҳақида ўртоқлашиб олишга вақт топилади.

СУРАТДА: (чапдан) Киров тумани ИИБ участка вакиллари Ҳабибулла Холматов, Алексей Трябин ва Эшмирза Валибоевлар қисқа мулоқот чоғида.

Ҳ. ШОДИЕВ олган сурат.

ТАРТИБ ЎЗГАРМАГАН

чиқиш қонун-қоидалари тўғрисида ҳам маълумот берсаларингиз.

Хатирчи тумани ИИБнинг бир гуруҳ ходимлари.

Бу масала бўйича ИИБ шахсий таркиб билан ишлаш хизматига мурожаат қилдик. У ердан меҳнат таътили бўйича мавжуд тартиб ўзгарти-

рилмаганини айтишди. Молия-иқтисодиёт бўлимидагилар нафақага чиқиш қондасида ҳам янгилик бўлмаганини маълум қилишди. Хуллас, ҳозирча ҳаммаси ўша-ўша.

Муҳаррир
Зокир ОТАЕВ.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700029, Тошкент, Лопатин кўчаси, 1.

Телефонлар: муҳаррир — 54-37-91, муҳаррир ўринбосари — 39-77-23, муҳбирлар бўлими — 59-26-56, 59-20-92, умумий бўлим — 59-21-21.

Обуна рақами — 64615. 44272 нусхада чоп этилди.

Ўзбекистон Жумҳурияти «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни босмахонаси. 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

* Кўчириб босишда «Постда»дан энанлигини кўрсатиш шарт. * Мақолада келтирилган рақамлар, фантлар ва бошқа маълумотлар учун, шунингдек, очилган эълон қилиниши мумкин бўлган маълумотлар учун муаллиф жавобгар ҳисобланади. * Муаллифининг мулоҳазаси таҳрират фикрига мос тушмаслиги мумкин. * Қўлёзма-лар таҳлил қилинмайди ва қайтарилмайди.